

S. Sayısı : 111

Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununa ek 4800 sayılı Kanunun geçici maddesinin yorumlanması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (3/222)

T. C.

BAŞBAKANLIK

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 72 - 83,6 - 724

2 Mart 1948

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus terfi Kanununa 4800 sayılı Kanunla eklenmiş olan geçici maddenin 1 nci fıkrasında (Subay iken Üniversitenin herhangi bir fakültesinde veya dışı ve ezacı okullarında tahsillerini bitirip bu tahsili gerektiren sınıfta veya bu tahsil ile uzmanlığını ve görgüsünü artırdığı hizmette Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevli olarak çalışmakta bulunanların son rütbeye nasıpları iki yıl ilerletilir.....) denilmektedir. Bu fıkradaki (..... veya bu tahsil ile uzmanlığını ve görgüsünü artırdığı hizmette Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevli olarak çalışmakta bulunanlar....) ibaresine nazaran bilfarz, jeoloji tahsili yapmış olan ve kanunun yayımı tarihinde kendi sınıfında görevli bulunan bir istihkâm subayının yaptığı bu tahsil, istihkâm sınıfındaki uzmanlığını ve görgüsünü artırmış olması itibarıyla son rütbeye ait nasbı iki yıl ilerletildiği gibi, harb subayı iken hukuk tahsili yapmış ve askerî adli yargıç sınıfına nakledilmiş ve 4800 sayılı Kanunun yayımı tarihinde yargıç sınıfında bulunmuş olan bir kimse de aynı suretle iki senelik kıdem zammından faydalanmaktadır.

Ancak, subay iken hukuk tahsili yapmış olupda askerî adli yargıç sınıfına nakli yapılmamış bulunan bir kimsenin, Askerî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre harb sınıfı subaylarına verilmiş bulunan üyelik veya başkanlığa atanmış ve 4800 sayılı Kanunun yayımı tarihinde de bu görevde bulunmuş olması halinde, bunların görevlerinin geçici olması ve kendilerinden beklenen ihtisasın hukuk olmayıp harb subaylarına ait bilgilere mütaallik bulunması itibarıyla bu gibilerin, iki senelik kıdem zammından istifade ettirilmemesi lâzımgelceği düşünülmekte ise de keyfiyet tereddüdü mucip bulunduğundan 4800 sayılı Kanunun geçici maddesinin bu bakımdan yorumlanması Millî Savunma Bakanlığından istenilmektedir.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla rica ederim.

Başbakan
Hasan Saka

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 3/222

Karar No. 14

16 . IV . 1948

Yüksek Başkanlığa

Başbakanlığın 4273 sayılı Subaylar Heyetine Mahsus Terfi Kanununa ek 4800 sayılı Kanunun geçici maddesinin birinci fıkrasının yorumlanma-

sı hakkındaki, 2 Mart 1948 tarih ve 6/724 sayılı tezkereleri Millî Savunma Bakanı ve Bakanlık ilgili temsilcileri hazır olduğu halde okundu ve

Millî Savunma Bakanı ile Bakanlık Zatişleri dairesi Başkanı Generalin izahları dinlendi.

Gerek Başbakanlık tezkeresinde ve gerekse Millî Savunma Bakanı ve Zatişleri dairesi Başkanı Generalin izahatından anlaşılacağına göre; 4800 sayılı Kanunun geçici maddesinin birinci fıkrasındaki «Subay iken üniversitenin herhangi bir fakültesinde veya Dişçi veya Elezai Okullarında tahsillerini bitirip bu tahsili gerektiren sınıfta veya bu tahsil ile uzmanlığı ve görgüsünü arttırdığı hizmette kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevli olarak çalışmakta bulunmalarının son rütbeye nasıpları iki yıl ilerletilir.» kaydinden, harb subayı iken hukuk tahsili yapmış, fakat askerî adli yargı sınıfına nakli yapılmamış bulunan kimselerden Askerî Adli Yargılama Usulü Kanununun hükümlerine göre harb sınıfı subaylarına verilmiş bulunan üyelik veya başkanlığa atanmış ve 4800 sayılı Kanunun yayımı tarihinde de bu görevde bulunmuş olanların da 4800 sayılı Kanunun hükümlerinden faydalanmak istedikleri ve Askerî Yargıtayca da faydalanmaları hakkında karar verilmiş olduğu ve Millî Savunma Bakanlığının ise bu subayların adli yargı olmayıp askerî üye veya başkan olmaları ve esas mesleklerinin harb subaylığı olduğu ve görevlerinin geçici bulunduğu ve kendilerinden beklenen ihtisasın hukuk olmayıp harb subaylarına ait bilgilere mütaallik bulunmuş olması itibarıyla bu gibilerin iki senelik kadem zammından faydalanamayacağı kanaatinde bulunduğu anlaşmıştır.

Bu konu üzerinde yapılan uzun tartışmalar sonunda maddenin yorumlanmasına lüzum olmadığı 4273 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi ile 4800 sayılı Kanunun sarıh olduğu ve Millî Savunma Bakanlığının mütalâasının tamamen yerinde bulunduğunu ve bu maddeden faydalanmak için; Orduca lüzum görülen üniversite şubelerine; bilimtihan seçilip gönderilen ve oradaki tahsillerini ikmal ettikten sonra bu tahsili gerektiren sınıfta veya bu tahsil ile uzmanlığı ve görgüsünü arttırdığı hizmette görevli olarak daimî çalışması lâzımgeldiği anlaşılmıştır.

Yukarıda arzedilen «Askerî Yargılama Usulü

Kanunu hükümlerine uyularak harb sınıfı subaylarına verilmiş bulunan üyelik veya başkanlığa atanmış olan askerî üyelerin hukuk tahsili görmüş olsalar bile adli yargı sınıfına nakledilmemiş ve harb sınıfı subaylığında kalmış olmaları itibarıyla yukarıda arzedilen görevlere atanmış harb subaylarından farkları yoktur.

Bu sebeple; 4800 sayılı Kanun hükümlerinin bu subaylara uygulanmasına sebep ve inkân olmadığı gibi; aynı vazifeyi görmekte olan subaylarla; Orduda hizmet eden harb subaylarına karşı da bir haksızlık edilmiş olacaktır.

Komisyonumuz bunları uzun uzadıya görüşüp tartışmalar yapmış ve netice olarak bu subayların 4800 sayılı Kanun hükümlerinden faydalanamayacağına ve kanunun ayrıca yorumlanmasına lüzum kalmıyacak derecede sarıh olduğuna toplantıda bulunanların oybirliğiyle karar verilmiştir.

İktizast yapılmak üzere Yüksek Başkanlığa sunuldu.

Millî Savunma Komisyonu

Başkanı	Sözcü
Kastamonu	Hatay
<i>Korgl. A. Alptöğün</i>	<i>Gl. E. Durukan</i>
Kâtip	
Van	Afyon Karahisar
<i>R. Oktan</i>	<i>Gl. S. Aldoğan</i>
Ankara	Balıkesir
<i>Korgl. N. Tınaz</i>	<i>Orgl. I. Çalıslar</i>
Çankırı	Çankırı
<i>Dr. A. Arkan</i>	<i>Gl. Z. Soydemir</i>
Erzincan	Erzurum
<i>Z. Ağca</i>	<i>E. S. Akgöl</i>
Erzurum	Gaziantep
<i>Gl. V. Kocagüney</i>	<i>Gl. A. Atlı</i>
Kayseri	Gümüşane
<i>Gl. S. Avğan</i>	<i>Ş. Erdoğan</i>
Kocaeli	Kırklareli
<i>Koramiral Ş. Okan</i>	<i>Korgl. K. Doğan</i>
Mardin	Konya
<i>Gl. K. Sevüktekin</i>	<i>Dr. H. Akataş</i>
Muğla	Muğla
<i>N. Özsan</i>	<i>A. Gürsu</i>
	Seyhan
	<i>S. Tekelioğlu</i>
İmzada bulunamadı	